

Laba diena

Šiandien – mėnulio delčia, nuo ketvirtadienio – jaunatis. Saulė teka 4 val. 43 min., leisis 21 val. 53 min. Dienos ilgumas 17 val. 10 min.

Vardadieniai: šiandien – Ginta, Gintas, Gintautas, Gintautė, Gintė, Prima, Primas, rytoj – Galindas, Galindė, Liutgarda, Liutgardas, Nikandras, Nikas, Pelagija, Vingailas, Vingra, Vincmantas, Vintara, Vintaras, penktadienį – Agluona, Aluona, Barnabas, Flora, Tvirbutas, Tvirbutė, Tvirgeda, Tvirgedas, Tvirmantas, Tvirmantė.

Birželio 9 – Skambučio draugų diena. Birželio 10 – Žedinius Saulės užtemimasis. Birželio 11 – Iškylos diena.

Šiandien sunku patikėti: prieš kelis amžius Jiezno rūmai galėjo prilygti Versaliui ar Nesvyžiui

3-8 p.

Gyvenimas – šeimai apie sveikatą 4-6 p.

Tylioji rezistencija, arba Apie Tėvą – Paprastą Stalių 5 p.

Nauja dokumento forma kelionėms po Europą

Liepos 1-ąją visa Europa turi būti pasiruošusi ES Skaitmeninio COVID pažymėjimui. Lietuva viena iš pirmųjų Europos Sajungos šalių suteikia savo gyventojams galimybę pasinaudoti šiuo pažymėjimu ir laisviau kirsti ES ir Šengeno erdvės valstybių sienas. Šiuo metu sugeneruoti jau pirmieji 300 tūkst. ES Skaitmeninių COVID pažymėjimų. Kaip ir planuota, toliau darbai vyksta etapais. Numatoma, kad visa informacija apie vakciniuotus, persirgusius ar tyrimus atlikusius asmenis e.sveikatos platformoje bus sukelta per dvi savaites.

Į vasarą – su sveikinimais tėciams ir atostogų nuotaika

Tėvo dienos išvakarėse LR Prezidentas Gitanas Nausėda pirmą kartą ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliais apdovanojo tėcius ir globėjus, kurie augina vaikus su negalia, yra įsivaikinę ar globoja vaikus, netekusius biologinių tėvų meilės ir rūpesčio.

Tokiu būdu Prezidentas jiems išreiškė padėką ir pagarbą už atsakingumą, pasiaukojimą, įkvėpantį pilietiškumo, bendruomenės pavyzdį, sakydamas, kad be mylinčių tėvų indėlio neįmanoma saugi ir sveika, ugdanti ir īgalinant aplinka šeimose.

Vaikui reikia abiejų tėvų, nes, pasak filosofo E. Fromo, „Motinos meilė yra malonė ir gailestingumas, o Tėvo meilė yra teisingumas“ – papildydami vienas kitą, jie sukuria pilnatvę, namus, kuriuose vaikas gali jaustis saugus ir ramus. Su gimtaisiais namais jis jaučia artimą ryšį net ir tada, kai užauga ar netenka tėvų...

Todėl pirmąjį birželio sekmadienį, Tėvo dieną, daugeliis iš mūsų skubėjome apkabinti savo tėcius, nudžiuginti juos mielomis staigmenomis. Kas neturėjo galimybų susitikti, pasveikino telefono skambučiu, o jau mirusis tėvus prisiminė maldoje ar padėdami gėlių ant kapo.

Šeštadienį Prienų kultūros ir laisvalaikio centras pakvietė į tėciams skirtą jaukų koncertą „Pozityvumo vektorius“, kuris vyko Centro

kiemelyje, po žydičiu kaštonu. Susirinkusiems dainas, pritariant gitara ir kitaip instrumentais, atliko bardas Gedas Černiauskas, Edvardas Pilipavičius, Tomas Ivanauskas, Algirdas Marcinkevičius ir Rimantas Siugždinio duetas, instrumentinius kūrinius dovaningo akordeonista Algimantą Jazbutį ir kapelu „Sieliai“.

Kun. Vaidotas Labašauskas sukurė sakralumo pojūtį, kai, pasveikinės esančius tėcius, pakvietė susirinkusiuosius prisidėti prie jo atliekamų maldos – giesmės, pasimelsti už gyvus ir jau išėjusius tėvus...

Dėl tebesitęsiančio karantino trumpas, bet pozityvus koncertas palaidėjo prieniečius į vasarą. Jau metas pasvajoti, susiplanuoti ilgai lauktas atostogas. Lietuvos pajūrio atostogų nuotaiką Prienų KLC galeriją atvežė dailininkas, grafikas Žydrūnas Šlajus, kuris pristatė grafikos darbų parodą „Pajūry“.

Autoriniame kūrinių cikle vasara – saulėta, maloniai šilta, kviečianti nusimesti drabužius, mėgautis pajūrio džiaugsmais, gavintis lengvu



Vasaros nuotaikai pakvilejo A. Marcinkevičiaus ir R. Siugždinio duetas.



Akordeonu groja A. Jazbutis.



Kun. V. Labašauskas pakvietė maldai-giesmei už tėcius.

brizu ar vėsiomis Baltijos bangomis, pušų pavėsiu kopose. Pasak auto-riaujas, nuo jų žvelgdamas į horizontą,

stichijų didybėje jautiesi menkutis, bet laisvas...

Dalė Lazauskiene



Autorinių darbų parodą pristatė grafikas Ž. Šlajus.

Kunigui – padėkos žodžiai ir medalis

34 metus atidavęs Pažerū Švč. Jézaus Širdies parapijos tikintiesiems, 87 metų klebonas Kazimieras SKUČAS nusprendė ganytojiskus darbus perduoti jaunesniams kolegai Veiverių šv. Liudviko parapijos klebonui Kęstučiui VOSYLIUI ir išeiti į užtarnautą poilsį.

Šviesuolių gimtuosiuose Veiveriuose aplankęs Kauno rajono meras Valerijus Makūnas dėkojo jam už ilgametę tarnystę, bendruomenės telkimą, puoselėjamą rimorystės amatą ir įteikė pauksutą Kauno rajono savivaldybės medalį (pasižymėjimo ženkla).

Pažerū Šv. Jézaus Širdies parapijoje K. Skučas klebono pareigas éjo nuo 1987 metų. Iš karto aktyviai įsijungę į Alšėnų seniūnijos veiklą, buvo vienos bendruomenės tarybos narys, visada ištiesdavo pagalbos ranką, pasakydavo gerą žodį.

Kunigo pastangomis buvo sutvarkyti bažnyčios vargonai, įrengta šarvojimo salė. Be jo neapsieidavo né vienas bendruomenės susibūrimas, dvasininkas organizuodavo išpuštinis Žolinės atlaidus, sakralinių ir kalėdinų giesmių festivalius.

Kunigas Kazimieras Veiveriuose įkûrė Ri-

morystės muziejų, kuriamės sukaupė įvairių pakinktų, skambalų, balnų, keletą brikų, važių, karietų, bažnytinį rogį, rimoriaus darbo įrankių. Tarp jų – ir paties klebono restauruoti, siūti pakinktai ir kamanos, sutaisyti balnai, sumeistrautus brikos.

„Kaip gali nemylėti žirgo? Juk tai mūsų valstybės herbas!“ – mėgsta kartoti kaimo šviesuolis.

K. Skučas didžiuojasi prieš 100 metų pagaminta karieta, kuriajo krikšto tévas Bernandas Skučas nusipirko iš rusų generolo. Maždaug 15 karietų klebonas restauravo ir išdalino žmonėms, vieną jų padovanojo Anykščių arklio muziejui. K. Skučo karieta ir vežimaičiai per šventes yra važinėjosi vyskupai, politikai, užsienio svečiai.

Garbaus amžiaus dvasininkas ir dabar kar-



tais prisėda taisytis ar siūti pakinktų – jo įgūdžių prireikia arklius laikantiems ūkininkams.

2007 m. K. Skučas pelnė Žemės ūkio ministerijos organizuotą konkursą „Kaimo spindulys“ apdovanojimą. Už skleidžiamą tikėjimo, vilties ir meilės šviesą Prienų rajono

savivaldybės tarybos sprendimu 2009 m. su-

teiktas Prienų miesto Garbės piliečio vardas.

Edmundo Malisausko tekstas ir nuotrauka

Parengta pagal Kauno rajono

bendruomenės informaciją Facebook puslapje

Kelių ir gatvių remontas Prienų rajone

Kelių remontas ir priežiūra, anot Prienų rajono savivaldybės mero Alvydo Vaicekausko, – prioritetinė Savivaldybės veiklos sritis, kuriai skiriama daug dėmesio.



Prisitaikant prie klimato sąlygų, suplanuoti darbai vyksta visus metus. Dar pavasarį buvo atlikta Vyšnūnų kaimo Liepų gatvės ruožo kapitalinis remontas, išasfaltuota Prienų Klonio gatvė, gegužės pabaigoje – Mėlynui ir Pievų gatvių ruožai Dvariuko mikrorajone. Šioje miesto dalyje remontuojama ir daugiau gatvių. Daabar atliekami Žemaitės ir F. Vaitkaus gatvių ruožų kapitalinio remonto darbai, F. Vaitkaus gatvėje tiesiamas pėsčiųjų takas, kuris prasideda Žemaitės gatvėje (nuo Revuonos parko) ir tęsiasi F. Vaitkaus gatvė iki miško. Darbų metu bus atnaujinta ir važiuojamoji F. Vaitkaus gatvės dalis.

Taip pat pavasario pabaigoje pradėta statyti automobilių stovėjimo aikštelių prie Prienų Statybininkų gatvės 19 daugiabučio namo ir lopšelio-darželio „Gintarėlis“. Vietos gyventojų ir Beržyno parko lankytøjų patogumui aikštelių bus įrengta apie 50 stovėjimo vietų automobiliams, ji bus pritaikyta neigaliems, apšiesta, šalia bus įrengti šaligatviai, paruošta vieta integruotiems atliekų konteineriams. Projektas įgyvendinamas Prienų rajono savivaldybės biudžeto lėšomis (rangos darbų kaina – 98 000 eurų).

Netoliene esančioje Pramonės gatvėje (nuo Sporto centro iki Kęstučio gatvės) šais metais planuojama įrengti pėsčiųjų šaligatvį. Iki Kęstučio gatvės bus atnaujintas ir Tyliosios gatvės ša-

ligatvis (prekybos centro „Iki“ pusėje), kurio remontas prasidės vasara, taip pat bus suremontuota Statybininkų gatvės šaligatvio atkarpa.

Atlikti paruošiamieji darbai ir netrukus bus pradėta asfaltuoti Daukšagių kaimo (Pakuonio sen.) Dvaro gatvę. Taip pat nupirkti Paprūdžių kaimo (Balbieriškio sen.) Bokšto gatvės rango darbai. Didžiojoje gatvės dalyje bus įrengta asfaltbetonio danga.

Birželio mėnesį turėtų prasidėti Stakliškių Liepų gatvės paprastojo remonto darbai.

Rajone vyksta ir daugiau gatvių atnaujinimo darbų: naujai suformuotos Prienų Kalniečių ir Tinklų gatvės (prie sodų bendrijos „Sodžius“), atliekami gatvių horizontalojo ženklinimo darbai visose seniūnijose, sparčiai vyksta Prienų Revuonos gatvės ir Išlaužo Kaimynų gatvės kapitalinio remonto darbai. Darbų pabaigos terminas Prienuose – iki rugpjūčio mén. vidurio, Išlauže – iki lapkričio mén.

Pass Administracijos direktorės Jūratės Zailskienės, jeigu finansinės galimybės leis, Savivaldybė šiais metais dar planuoja atnaujinti įvažiavimą į Pakuonio pagrindinę mokyklą, šaligatvį prie Prienų „Žiburių“ gimnazijos ir pagrindinių takų per seniasias kapines.

Prienų rajono savivaldybės informacija

Kodėl reikia mokėti PSD įmokas

Privalomojo sveikatos draudimo (PSD) įmokas turi mokėti visi nuolat Lietuvoje gyvenantys asmenys. To reikia tam, kad žmogus galėtų pasinaudoti nemokamomis sveikatos priežiūros paslaugomis, turėtų teisę į kompensuojamuosius vaistus, medicinos pagalbos priemones.

Už dirbančiuosius pagal darbo sutartį PSD įmokas sumoka darbdavys.

Už dalį gyventojų, kurie dėl objektyvių priežiūrių negali turėti darbo pajamų, PSD įmokas moka valstybė. Asmenys iki 18 metų, moksleiviai, dieninių skyrių studentai yra draudžiami valstybės lėšomis. Valstybė sumoka PSD įmokas taip pat už moteris, esančias neštumo ir gimdymo atostogose, nedirbant vieną iš tévų, auginančią vaiką iki 8 metų ir nedirbant vieną iš tévų, auginančią du ar daugiau nepilnamečius vaikus, pensininkus ir šalpos kompensacijų gavėjus. Užimtumo tarnyboje uzsiregistravusiųs bedarbius.

Patys sveikatos draudimo įmokas turi mokėti savarankiškai dirbantys gyventojai, taip pat tie žmonės, kurie niekur nedirba, nevykdžio jokios ekonominės veiklos, nesimoko ir nėra draudžiami valstybės lėšomis.

Informacija apie PSD įmokų mokėjimo tvarką

Pasitikrinti, ar neturite PSD skolos

Pasitikrinti, ar esate apdrausti PSD

Parengta pagal „Sodros“ informaciją

Rūšiavimo centrai: brangu, bet apsimoka

Zina JUOZAITĖ

Šiltasis metų laikas – remonto, kraustymo ir kraustybos metas. Net jei nieko nėstatome ir neremontuojame, pasižvalgę po savo namus pamatome, kiek daug nereikalingų daiktų juose susikaupė. Ne vienas griebiasi už galvos, nežinodamas, kur juos dėti.

Alytaus regione problemas nėra – viską galima atvežti ir palikti rūšiavimo centruose, anksčiau vadintuose stambiųjų atliekų surinkimo aikšteliemis.

Įrengtos patogiai pasiekiamose vietose

Tokių aikštelių septyniose Alytaus regiono atliekų tvarkymo sistemų kuriančiose savivaldybėse – net 20. Čia jų tinklas išplėtotas geriausiai Lietuvoje. Naujausiai aikštélė pradėjo veikti pernai, pirmoji buvo įrengta prieš 15 metų.

Visos aikštelių regione įrengtos gyventojams lengvai ir patogiai pasiekiamose vietose, nors jų įrenginėjimo pradžioje daug kas siūlė aikštèles statyti toliau nuo gyvenamųjų teritorijų. Tačiau buvo pasirinktas kitas variantas ir netrukus paaškėjo, kad įrengus šias aikštèles arčiau žmonių gyvenamosios aplinkos, įvairių atliekų jose surenkama kelis kartus daugiau nei kituose šalies regionuose, kuriuose aikštélės yra sunkiau pasiekiamos, o ir įrengta jų mažiau.

„Visoje Europoje aikštélės statomos ten, kur gyvena žmonės“, – pastebi Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro direktorius Algis Reipas.

Jis įsitikinės, kad rūšiavimo centrų sistemų reikia vystyti visoje Lietuvoje ir nebijoti apie juos, kaip apie taršius ar pavojingus objektus, paplitusius mitų. „Neko pavojingo čia nėra – yra konteineriai, į kuriuos sudedamos atliekos ir jos išežamos – jokios taršos, jokių nuotekų“, – sako A. Reipas.

Iš gyventojų viskas priimama nemokamai

Prieš porą metų stambiųjų atliekų surinkimo aikštélės Alytaus regione pradėtos vadinti rūšiavimo



centrais. Šis pavadinimas geriau atspindi jų paskirtį, nes čia gyventojai gali atvežti tik išrūšiuotas atliekas arba išrūšiuoti jas jau atvežę.

I rūšiavimo centrus galima atvežti didžiajias buities atliekas: baldus, duris, langų rėmus, elektros ir elektroninės įrangos atliekas: televizorius, buities techniką, kompiuterius, monitorius, smulkius elektros prietaisus, buityje susidarančias inertines atliekas bei izoliacių medžiagų atliekas, naudotas padangas, akumulatorius ir baterijas, buities pavojingas atliekas: luminescencines lempas, termometrus, dažus, įvairių skiediklius ir tirpiklius, rūgštis, tepalus, užterštas pakuočės, biologiskai suyrančias atliekas: žolę, lapus, smulkias medžių šakas, vaisių ir daržovių išspaudas ir kitas buityje susidarančias didelių gabaritų atliekas bei antrines žaliavas.

Visos atliekos rūšiavimo centruose iš gyventojų priimamos nemokamai, tik ribojami kai kurių rūšių atliekų kiekiai. Pavyzdžiu, statybos ir griovimo atliekų vienos gyventojas gali palikti ne daugiau kaip 300 kilogramų. Tai daroma, kad gyventojams teikiama nemokama paslauga nepriknaudžiautų žmonės, kurios už atliekų pridavimą rūšiavimo centruose turi mokėti pagal patvirtintus įkainius.

Regiono gyventojai atliekas gali vežti į bet kurių iems arčiausia esančią rūšiavimo centrą.

Centrai populiarėja, atliekų juose daugėja

Šiuose centruose išardomi atvežti baldai, surinktos atliekos rūšiuojamos ir saugomos iki jų išvežimo į atliekų tvarkančias įmones. Pernai iš centruose surinktų daugiau kaip 4600 tonų baldų buvo atskirta ir pagaminta daugiau kaip 2300 tonų medienos – ji susmulkinta ir atiduota perdibimui. Didžiausią rūšiavimo centruose surenkamų atliekų dalį ir sudaro baldai, izoliacinės medžiagos, statybų atliekos.



Europos šalių patirtis rodo, kad rūšiavimo centruose surenkama apie 20 proc. visų atliekų. Tai – žmonių mėgstami ir populiarūs objektai, kuriuose galima saugiai atsikratyti netradicinėmis atliekomis.

Alytaus regione rūšiavimo centru populiarumas irgi auga – kasmet juose surenkama vis daugiau atliekų. „Per aštuonerius metus rūšiavimo centruose surenkamų atliekų kiekis išaugo aštuonis kartus“, – sako ARATC Rūšiavimo centru veiklos organizavimo padalinio vadovas Linas Brazauskas. Ir šypsodamas priduria: „Ir manome, kad tai dar nepabaiga.“

Tokios tendencijos džiugina atliekų tvarkytojus – kuo daugiau specifinių atliekų atvežama į jų surinkimo aikštèles, tuo mažiau jų patenka į sąvartyną, jos neatsiduria pažiškė ar kitose neleistinose vietose.

Visuose rūšiavimo centruose veikia ir prieš porą metų įrengti naudotų daiktų mainų punktai „Mainukas“, kuriuose vieni žmonės palieka įems neberekalungus daiktus, kiti – gali juos pasiūmti.

Švara turi savo kainą, bet ji to verta!

Patogiai prieinami rūšiavimo centrai – tai pirmiausia kaštų mažinimas žmonėms. Jiems nereikia toli važiuoti, nereikia galvoti, kur dėti dideles atliekas, nereikia bijoti kažką užteršti.

Tiesa, kartais gyventojai norėtų, kad rūšiavimo centrai būtų dar arčiau, tačiau jų tinklas Alytaus regione yra optimalus – jo plėsti neplanuojama, tik jau esantys centrai bus modernizuojami, esant galimybėms – praplečiami.

Atliekų surinkimas rūšiavimo centruose néra pigus – nors tai kainuoja mažiau nei surinkti atliekas apvažiavimo būdu, bet tai yra brangių nei mišrių atliekų tvarkymas.

Bet ne viskas pinigais matuojama. Investicijos į rūšiavimo centrų įrengimą, panaudojant Europos Sajungos struktūrinį fondų paramos lėšas, atsiperka didesne tvarka, švaresne aplinka ir didėjančiu žmonių sąmoningumu.

Užs. Nr. 046



Didikų Pacų
palikimo ženklai

Kultūra: mumyse ir šalia mūsu

Projektų remia
SPAUDOS,
RADIVO IR
TELEVIZIJOS
RĒMIMO
FONDAS

Šiandien sunku patikėti: prieš kelis amžius Jiezno rūmai galėjo prilygti Versaliui ar Nesvyžiui

Šiandien žvelgiant į Pažaislio vienuolyno kompleksą, Jiezno Šv. Arkangelo Mykolo bažnyčios didybę ir interjero puošnumą, galime tik išsivaizduoti, kokie didingi ir prabangūs galėjo būti tuo pat laikotarpiu, XVII a. antroje pusėje, statyti Jiezno dvaro rūmai – buvusi LDK didikų Pacų giminės rezidencija. Vieni didžiausiu Abiejų Tautų Respublikoje rūmai bemaž du šimtus metų liudijo Pacų giminės politinę, ekonominę ir kultūrinę galią, o XIX–XX a., vykstant sudėtingiems istorijos procesams valstybėje, buvo negrižtamai sunaikinti...

**Kristupo Zigmanto Paco
jubiliejas – proga
atsigrežti į paeiti**

Šiemet minimas Lietuvos dižiojo kanclerio **Kristupo Zigmantu Paco** 400 metų nuo gimimo jubiliejas skatina vėl prisiminti Pacų giminės simboliumi tapusių Jiezno rūmų istoriją. Šis straipsnis yra veikiau pažintinis, tame pateikiama rūmų istorija yra užrašyta naudojantis antriniais šaltiniais, viešai skelbta kitų autorių medžiaga, todėl nepreten- duojant į istorinį tikslumą, iš anksto atsiapršome už galimus netikslumus bei interpretacijas (red. pastaba).

Pacų rezidenciją Jiezne kai kurie istorikai yra linkę vadinti lietuviškuoju Versaliu ar Nesvyžiumi. Pasakoja, kad Pacų rūmų puošnumas nustebino patį Lenkijos karalių ir Lietuvos Didžių kunigaikštį Joną Kazimierą Vazą. Esą jis, lankydamas Jiezne, ir ištarės sparnuočių frazę: „Vertas Pacas rūmų, o rūmai – Paco“. Šią versiją nagrinėjusio istoriko **Vytauto Kuzmicko** teigimu, jeigu karalius ir lankësi Jiezne, tai galėjo atsiskilti 1664 m.

Kaip buvo iš tikrujų, vargu ar sužinosime. Iki šių dienų iš puošnijų, didelę teritoriją užėmusių Jiezno dvaro rūmų belikę pora atskirų pastatų, nutolusių vienas nuo kito 60 metrų atstumu. Juos skiria užstatyti sklypai. Tai – vakarinis rūmų fligelis ir rytinio fligelio šiaurinė dalis su antstatu. Vakarinis korpusas leidžia

susidaryti šiokią tokią nuomonę apie vidaus patalpų planavimą, šildymo būdą, puošybos elementus, aukštos meninės vertės sieninę tapybą. Tačiau šiuos niekuo neišskiriančius pastatus nebent vaizduotėje galima susieti su buvusia dvaro didybe, apie kurią pasakoja Jiezno istorijos gaivintojo **Vytauto Guso** pastangomis rytiniame pastato sparne iškurtas Jiezno grafystės Pacų muziejus.

Minėtame muziejuje galima apžiūrėti ir Pacų dvaro maketą, kurį pastato savininkas V.Gudas sukūrė, remdamasis istorine medžiaga ir išlikusiais piešiniais. Jiezno dvaro pastatų išdėstytm ir proporcijas jis palyno su Pažaislio vienuolyno planu. Pasak jo, atstumas tarp dviejų pastato sparų ir Pažaislyje, ir Jiezne buvęs 80 metrų. Šias priedaides turėtų patvirtinti ir archeologiniai tyrimai. Nors centriniu rūmai sugriauti, orientyras – išlikę bokšto pamatų fragmentai.

Konferencijoje – apie baroko epochos įtaką rūmams

Gegužė vykusioje tarptautinėje mokslo linijėje konferencijoje „LDK didikų Pacų giminė ir Lietuvos barokas“ architektūros istorikas, architektas, architektūros paveldo eksperitas **Marius Daraškevičius** skaitė pranešimą temą „Jiezno dvaro rūmai: nuo itališkos villa iki prancūziškos chateau“. Jis sužadino klauštyojų smalsumą savo ižvalgomis, kaip Jiezno dvaro rūmai galėjo atrodyti ankstyvuoju, brandžiuoju ir velyvuoju baroko epochos laikotarpius. Jiezno rūmai Pacams priklausė nuo 1633 metų iki 1807 m. ir, anot M.Daraškevičiaus, išgyveno visus barokui būdingus meninės raidos etapus.

Iš plačios Pacų giminės su Jieznu per ši laikotarpį labiausiai buvo susijusios trys šeimos, kiekviena iš jų i rūmų atnaujinimą įnešė savo indėlį.

Neatsiliko nuo itališkų architektūros madų

Pirmieji Jiezno dvaro savininkai – Lietuvos pakancleris **Steponas Pacas** (1587–1640) su žmona Ana



Pacų herbas su lelija puoše rūmų durų portalą.



Iki šių dienų išlikęs vienas iš buvusių Jiezno rūmų pastatų. Jame veikia Jiezno grafystės Pacų muziejus.



Jiezno rūmų vaizdas 1855 m. Vladislovo Sirokomlės piešinys.

Marcibela Rudamina-Dusėtiškė. 1633 metais S.Pacas dvara įsigijo iš Reginos Holovčinskaitės-Kiškenės ir valdė ji septynerius metus.

Steponas Pacas Jiezno dvaru sudomėjo dėl dviejų galimybių – jam norėjosi išplėsti Prienų seniūnijos valdas, taip pat neatsilikti nuo kitų to meto garsių didikų, turejusių savo reprezentacinės rezidencijas. Šalia pagrindinių kelių, vedančių į Vilnių, Kauną, Gardiną, iškūrės Jieznas labai tiko tokiam giminės ekonominio, kultūrinio ir politinio centro steigimui.

Apie Stepono Paco laikmečio rūmų būklę žinoma labai nedaug, galimai jis įsigijo jau mūrinius rūmus. Kokius pakeitimus jis spėjo atlikti, nėra žinių. Tačiau jo meninį skonį, vyravusias architektūrinių tendencijas atspindi tuo pat metu jo funduota Šv.Teresės bažnyčia Vilniuje, kurios statyba rūpinosi karaliaus dvaro architektas Constante'as Tencalla. Šioje bažnyčioje pakankelis S.Pacas atgulė amžinojo poilsio.

Architektūros istorikas M.Daraškevičius spėja, kad S.Paco rūmai Jiezne galėjo būti atnaujinami, sekant 17 a. pirmoje pusėje paplitusi, ankstyvajam barokui būdingą itališkajį užmiesčio vilos stilių. Pagal pavyzdinį to meto patalpų išplanavimą didikų rūmų viešosioms erdvėms buvo priskiriama: vestibiulis, priemimų salė, galerija arba lodžija. Pirmajame pastato aukštėje buvo planuojami ir privatūs apartamentai šeimininkams. Paprastai jie būdavo išrengiami priešingoje vestibiulio pusėje (dešinėje ir kairėje): po tris – keturių patalpas virui ir atskirai žmonai (kiekvieną apartamentą sudarė keletas prieškambarių, miegamasis, kabinetas, kuris pasitarnaujavo, kaip koplytėlė, biblioteka). Didesnių rūmų antrajame aukštėje tokie pat apartamentai buvo išrengiami ir svečiams. Šalia jų būdavo reprezentacinė salė.

Kitas rūmų etapas siejamas su Stepono sūnumi, Lietuvos didžiuoju kancleriu Kristupu Zigmantu Pacu (1621–1684). Abiejų Tautų Respublikos ir Maskvos karo metu Jiezno rūmai buvo nuniokoti, o bažnyčia sugriauta, todėl apie 1662 metus K.Z.Pacas ėmėsi jų atstatymo.

Vedęs karaliaus Jono Kazimiero Vazos žmonos, karalienės Liudvikos Marijos Gonzagos, rūmų damą Klarą Izabelę de Mailly, K.Z.Pacas greitai ištvirtino LDK politinėje viršunėje, todėl galėjo išrengti savo padėties vertus rūmus, kurie garsėjo puošnumu ir prabanga. Kartu jis rū-

pinosi ir kitų pastatų rekonstrukcija bei statyba, pavyzdžiu, Vilniaus rūmų Šv.Jonų gatvėje restauracija, Gardino rūmų, Varšuvos medicinės rezidencijos Belvederio, taip pat Pažaislio vienuolyno statybomis.

M.Daraškevičiaus teigimu, po XVII a. vidurio karo Jiezno rūmai gynybinės funkcijos neprarado. Pacas planavo rūmus su įtvirtinimais, fortais, tačiau ar taip buvo padaryta, patikimų žinių nėra.

Iš 1721 m. Jiezno dvaro inventoriaus žinomas kiek tikslsnis kiemo pastatų išdėstymas. Centrinis rūmus puslankiu juosė dviejų aukštų pastatai. Kiemo teritorija buvo aptverta mūro siena, kurios kampuose stovėjo du mūriniai bokštai – juose veikė kalėjimo patalpos. Prie vartų stovėjo sargybinė, o greta jos – buvo du arsenalai, kuriuose saugotos patrankos, kita amunicija. Vartų dešinėje buvo arkliðės, greta maštarnia – patalpa arklių įrangai ir inventorui laikyti.

Giliau kieme, dešinėje ežero pusėje stovėjo rūmai ir galimai – oficina. kita oficina buvo priešingoje kiemo pusėje – inventoriuje ji vadina ūkydžio namu. Tarp šių dviejų pastatų kiemo centre buvo saulės laikrodis. 1674 metų laiške minimas ir lobynas, biblioteka, archyvas. Dvarui priklauso sūrinės, svirnai bei kiti ūkiniai pastatai, nors jie šiame inventoriuje neaprašyti.

Anot M.Daraškevičiaus, kas buvo rūmų atnaujinimo architektas, nėra žinoma. Tačiau iš K.Z.Paco susirašinėjimų ryškėja, kad prie Jiezno rūmų akmens puošybos darbų, kaip ir Pažaislyje, galėjo dirbti italias architektas Petras Putinis ir skulptorius Džovanis Maria Merlis. Laiškuose minimos marmurinės durų apkolas, įtaisytos Paco ir jo žmonos apartamentuose. Panašu, kad Pacienės kambariai buvo dešinėje ežero pusėje. Galima rasti užuominų apie rūmuose naudotas prabangios medžiagų, stiklo lipdybų, K.Z.Pacas laiške prašo Džovanio Merlo lipdinį nedažytį mėlynai, kad dekoracijos nebūtu panašios į esančias Pažaislyje.

Pacų rūmų atnaujinimo pagrindiniai darbai buvo baigtai 1671 m. Kaip rūmai atrodė, atskleidžia 1855 m. Vladislovo Sirokomlės piešinio kopija ir kiek vėlesnė Napoleono Ordos akvarelė. Joje matomas tipiškas XVII a. vilos tipo pastatas – stačiakampio plano, dvieju aukštų, su rūsiu, kurio fasade centriniu dalis išryškinta viršutiniu (trečiu) aukštū. Pastato kampų išorinei apdailai naujoti rustai (grubiai aptašyti akmenys

nuskembtais kampais). Galiniame pastato turyje buvo du bokšteliai.

Pagal XVII a. pastatams būdingą schemą pirmame aukštėje per visą rūmų ilgį galėjo testis vestibiulis. Tik jėjus vienoje vestibiulio pusėje virš galvos buvo balkonas orkestrui, kitoje pusėje – įėjimas į lodžiją, iš kurios atsiverė vaizdas į parką. Po lodžija buvo įrengta grota, tuo metu ypač madinga aristokratų rūmuose. Iš vestibiulio į antrajį aukštą vedė platūs laiptai, čia buvo reprezentacinė salė, kurios sienos galimai buvo dekoruotas Olimpo dievų puotos vaizdais.

Pasak M.Daraškevičiaus, panaši salė tuo metu buvo suprojektuota ir Sapiegų rūmuose Vilniuje, Antakalnyje. Remiantis XIX a. pirmoje pusėje netoli Jiezno, Ustronėje, gvenusio Stanislovo Moravskio užrašais prisiminimais, iš kiemo į rūmų vestibiulį spiraline linija vedė ilgi, platūs, marmuru iškloti laiptai.

Rūmai buvo dengti emaliuotinis, plieno spalvos čerpėmis, bokštus vainikavo konkorežio formos smaigai. Durų portalą galėjo puošti juodojo marmuro kartušas su puošniai įremintu Pacų giminės herbu – jis yra išlikęs ir šiuo metu saugomas Alytaus kraštotorios muziejuje.

Rezidenciją dailino pagal prancūzišką pilį pavyzdį

Jiezno rūmus pagal Prancūzijoje velyvuoju baroko laikotarpiu vyrausią chateau (pilies) stiliumą madą dar labiau išplatė ir išgražino kitas dvaro valdytojas – Pacų giminaitis, Lietuvos didysis raštininkas Antanas Mykolas Pacas (1722–1774) su žmona Terese Radvilaite-Paciene. M.Daraškevičius atkreipė dėmesį į tuo laikotarpiu pasikeitusi aristokratų gyvenimo būdą, kuriam buvo prietaikomos ir rūmų patalpos. To laikotarpio rūmuose reprezentaciniai ir privatūs apartamentai išliko, tačiau daugiafunkcės salės jau nepakako, moderniai XVIII a. visuomenėi reikėjo saloninių patalpų neformaliams bendravimui, todėl didikų rūmuose buvo papildomai įrengiamos reprezentacinės patalpos su valgomuoju, miegamuoju, kabinetu ir t.t.

Pagal šį pavyzdį buvo išplėsti ir Jiezno rūmai: buvo pristatyti vakaninius ir rytinis fligeliai, kuriuose ir galėjo būti įkurdintos minimos patalpos. Amžininkai mini Antano ir Teresės Pacų baltuosius kambarius, galimai įrengtus prašmatniu Liudviko XV ir Madam Pompadur roko stiliumi.

(Nukelta į 8 p.)

Gyvenimas – šeimai apie sveikatą

PARENGĖ Romualda Bartulienė ir Veronika Pečkienė

Kai svaigsta galva...

Galvos svaigimas – nemalonus jausmas, į kurį derėtų atkreipti dėmesį. Apie svaigimo priežastis ir gydymo būdus kalbamės su LSMU Kauno klinikų Neurologinio skyriaus vedėju prof. Antanu VAITKUMI.

Svaigimo priežastis ne viena...

Prof. Antanas Vaitkus: „Tai gali nutikti dėl daugelio priežasčių: sutrikus smegenų aprūpinimui krauju, persirgus viršutinių kvėpavimo takų ligų infekcijomis, COVID-19 (nes karščiuojant netenkama daug skrysių) infekcija, padidėjus ar staiga nukritus kraujospūdžiui; taip pat stipriau susijaudinus, išsigandus, pervaragus ar apsinuodijus. Galva neretai gali susvaigti ir nuo staigaus judesio, pavyzdžiu, keliantis ryte iš lovos.“

Jautresnės nervų sistemos žmonėms galvos svaigimą gali sukelti oro temperatūros syvavimai, didelis karštis (lauke, patalpoje, saunoje) bei aukštis (lipant į kalnus).

Galva gali svaigtai sergant širdies ir kraujagyslių sistemos, psichikos ir neurologinėmis ligomis; turintiems klausos, regos sutrikimų, vartojantiems daug vaistų, ypač nuo kraujospūdžio, migdomuosius, raminamuosius, antidepresantus, antiępilepsinius vaistus.

Gydant galvos svaigimą vyresniojo amžiaus žmonėms, vartojantiems daug vaistų, neretai padeda ne dar vienas papildomas vaistas, o būtent vartojamų medikamentų sumažinimas. Ar gali svaigti galva esant stuburo slankstelių osteochondrosei, deformacijoms, iškrypimams, diskutuotina.

Galvos svaigulį taip pat provokuja galvos smegenų ligos: galvos smegenų kraujotakos, epilepsija, migrena, išsétinė sklerozė. Jei, esant smegenų sutrikimams, vystosi galūnių silpnumas, trinka kalba, rūjimas, stebima veido asimetrija, kartais pasireiška stiprus galvos svausmas – šie simptomai labai pavojingi, todėl būtina nedelsiant kreiptis į šeimos gydytoją ar neurologą.

Ar dažniausia svaigimo priežastis – gerybinis pozicinis galvos svaigimas?

– Taip, tai dažniausia priežastis, nes daugiau nei 50 proc. susirgimo atveju vidurinės ausies pusrūtiniose kanaluose susidaro kalcio

druskos. Jos dirgina nervų receptorius, sukeldamos svaigulį. Šia liga serga ir jauname, bet dažniau – vyresniame amžiuje. Sunkesnė ligos būklė, kai šalia galvos svaigimo vargina prikurtimas, užimtas, šniokštinas ausyse.

– Tikriausiai svarbu kuo tiksliau suprasti, kokioms aplinkybėms esant svaigsta galva? Kokius dar symptomus tada jaučiamė?

– Reikėtų pastebėti save ir atsakyti sau pačiam į pagrindinius klausimus: kada jaučiu galvos svaigimą? Kas dar vyksta tuo metu: kyla ar krenta kraujospūdis, užiai ausyse, pykina? Gal svaigulys atsirado po galvos ar kaklo traumos ar pradėjus vartoti naujų medikamentų? Apie tai svarbu pasakyti atvykusi konsultacijai pas šeimos gydytoją, otorinolaringologą (ausų – nosies – gerklės gydytoja) ar neurologą, kad, atlikus reikalingus tyrimus, būtų nustatytu kuo tikslesnė ligos anamnezė.

Jei svaigstant galvai apima silpnumas, pradeda tirpti galūnės, dvejiasi akyse, sutrinka kalba – reikia kuo greičiau kvesti „greitą pagalbą“.

– Kokie atliekami tyrimai?

– Kai galvos svaigimas kartojaesi dažnai, yra neiškios priežastys, būtina pacientą kruopščiai ištirti. Tada skiriami šiuolaikiniai tyrimai, kaip kompiuterinė tomografija, audiograma, ultragarsinė kraujagyslių tyrimai. Jie svarbūs, būtini, kad „užbėgtume už akių“ sunkioms ligoms, kaip insultas, smegenų auglys, encefalitas..

Kokius išpročius keisti?

• Dažniau vėdinkite patalpas: atidarykite langus, balkonų duris.

• Stenkitės kvėpuoti ne krūtine, o ramiai pilvu: išvėpdami pilvą lyg balioną išpučiate, o iškvėpiant – pilvas subliūksta, pritraukiant jį prie stuburo.

• Praktikuojant pilvinį kvėpavimą organizmas gaus daugiau deguonies, nes gilus kvėpavimas atvirkščiai – svaigulį sustiprina.

• Kelkitės iš lovos ar stokėtės nuo kėdės lėtai, kad kūno padėtis



LSMU Kauno klinikų Neurologinio skyriaus vedėjas prof. Antanas Vaitkus.

keistisi ne staigiai, nes galvos svaigimas gali būti susijęs su kūno padėties keitimui.

- Gerkite skrysių, valgykite žuvį, sūrių, riešutus, žirnius, ridikelius, turinčius fosforo. Ribokite druską, kavą.

- Jeigu rytais svaigsta galva, po pietų ir vakare išgerkite stiklinę mėtų ar liepų žiedų arbato.

- Daugiau vaikščiokite pėsčiomis, pakankamai ilsiškėtės; pagulėkite šiloje vonioje.

- Jeigu vargina netikėti svaigmai ir galite staiga nugriuti, namų aplinką sutarkykite taip, kad tikimybė susizeisti būtu kuo mažesnė.
- Tualete, vonios kambaryste paklokite kilimėliaus; vonioje irenkite laikiklius, šalia laiptų – turėklus. Esant poreikiui, išsigykite vaikštyne, – jausitės saugesni.

- Išmokite ir darykite pratimų, gerinančių pusiausvyra bei treniruojančių vestibiulinį aparą.

- Sumažinus įtampa, sureguliuvas darbo ir poilsio režimą, galvos svaigimas neretai praeina be vaistų.

Jei galva susvaigo pirmą kartą...

Nesijaudinkite, – taip daug kam gali nutikti. Pamatuokite savo kraujospūdį. Kai jis žemas, išgerkite stiprios kavos, 0,5 l natūralaus vandens, užvalgykite ką nors sūraus. Spaudimą pakelsite atlikdami nesudėtingus fizinius pratimus.

Veronika Pečkienė

Smegenys sukurto, kad judėtume

Pagrindinė kūno funkcija – nešioti smegenis.

(Išradėjas Thomas A. Edisonas)

MiliJonus metų mūsų protėviai pasižymėjo daug didesniu nei šiandien fiziniu aktyvumu. Dėl milžiniškų gyvenimo būdo permainų vis labiau tolstame nuo gyvenimo, kuriam esame pritaikyti, bet smegenys ligi šiol likusios savanose. Svarba judėti niekur nedingo. Smegenys geriausiai veiks, jei mūsų gyvensena labiau primins protėvių laikus, o tam reikia judėti.

Smegenys, pasirodo, geba keistis daug smarkiau, nei manėme anksčiau, ir permainos jose vyksta visą gyvenimą. Senos smegenų ląstelės miršta, bet nuolat atsiranda nauji, tarp jų ląstelių formuoja jungtys, sąsajos, o nenaudojamos jungtys išnyksta. Mokantis naujų dalykų ir ne tik vaikstyje, juslėmės kas kartą fiksuojančiai pojūčiai ar kiekvieną sykį mums ką nors pagalvojus, smegenys truputi pasikeičia. Pažvelgus į smegenų jungtis, galima apytikriai pasakyti, kaip žmogus gyvena. Ir prigimtis, ir aplinka yra glaudžiai susipynę, ir aplinka veikia prigimtį nesuvokiamai sudėtingais biologiniais mechanizmais. Mūsų smegenis formuoja mūsų gyvenimo būdas!

(Nukelta į 6 p.)



Sédimas darbas: ką keisti?

Gydytojai nesutaria, kiek ilgai sédint vienoje pozėje ima skaudėti nugara. Tačiau sąsajos tarp fizinio nejudrumo ir juosmeninės bei kaklinės stuburo dalių skausmų vis tik yra...

Ilgai sédite, – daugiau judékite

Deja, karantinas šalyje tėsiasi... Ir vis dar daug laiko praleidžiate sédėdami prie kompiuterio ekranu, nes daugumai tenka dirbti iš namų nuotoliniu būdu.

Tad ir jūsate dažniau: netenka keiliavę į darbą, išeiti pietų pertraukos metu papiešauti, į parduotuvę ar pasivaikščioti.

Taigi kuo ilgiau sédite, tuo labiau kūnas „prašosi“ atvirkštinio varianto – judesi!

Todėl laisvalaikį derėtų skirti aktyviems įpročiams: spartiemis pasivaikščiojimams, šiaurietiškam ējimui, atskirų raumenų grupių tikslinei mankštai ir pan.



„Gijos klinikų“ kineziterapeutas Dominykas Riauba.

vaklo sričių įtampą bei skausmą, – atkreipia dėmesį kineziterapeutas.

Ties klubais – status kampus

„Neretai sédima taip, kad klubai randasi žemiau negu keliai. Tokia sédėjimo poza kelia problemų, tad rekomenduočiau kėdės aukštį sureguliuoti taip, kad pėdoms remiantis įgrindis ties klubais būtų status kampus. Kas valandą galima šiek tiek pasikelti (ar nuleisti) kėdę arba pakeisti padėtį įstovimą,“ – pataria D. Riauba.

Kaip išsirengti patogią stacionarinę darbo vietą namuose?

Ruošiantis išsirengti stacionarių darbo vietą, prisiminkite ergonomiskos darbo vienos klasiką: kompiuterio ekranas – akių aukštyste, stalas, klaviatūra tokiamėje aukštyste, kad, norint padėti dilbius ant stalo ar poranikių, nereikėtų susilenkti.

O kėdės aukštis tokis, kaip anksčiau minėtose rekomendacijoje.

Jeigu turite galimybę išsigyti stalą su reguliuojamo aukštio funkcija – dar geriau.

Derėtų nepamiršti: judejes – labai svarbus dalykas. Keiskite sédėjimo padėtis ir bent kas pusvalandį atsikelkite nuo kėdės!

Veronika Pečkienė

Keletas minčių apmästymui

Gebėjimas nuoširdžiai atliki senelių vaidmenį gali nulemti jų gerą nuotaiką ir sveikatą, o kartu mažinti nekompetencijos ir nenaudingumo pojūčius, kuriuos gali patirti kai kurie pagyvenę žmonės.

Nepasitikėdami kitu žmogumi atmetame galimybę iki galio pasinaudoti teigiamo patirtimi, kurią siūlo gyvenimas, kadangi džiaugsmas, kurį patiriame būdami drauge su kita is, prisideda prie ilgalaičio laimės pojūčio.

Mokydamiesi keisti požiūrį į aplinką lengviau pasiduodame empatijai ir neatmetame galimybės pritarti kito žmogaus nuomonei.

Nors paaugliai teikia pirmenybę bendravimui su draugais, vis dėlto prisirišimais prie savo tėvų yra esminis veiksnys, lemiantis jų gerą vidinę savijautą.

Teigiamos emocijos mus skatina eiti kitų link, o ne nuo jų bėgti, ir bendrauti su kita žmonėmis nepriklausomai nuo to, ar jie yra introvertai, ar ekstravertai.

Nors paprastai daug nesvarstydamis žmonės yra linkę pasitiketi kita is, tačiau žiniasklaidos platinamos naujienos kursto mūsų nepasitikėjimą, atsirandantį dėl išaugusios baimės, patiriamos išgirdus žinią apie grėsminges ivykius.

Kuo daugiau mes save kritikuojame, tuo labiau jaučiamės bežagiški ir tuo sunkiau darosi valdyti situaciją. Ir atvirkščiai, tik supratinas požiūrį į save padeda atgauti pasitikėjimą, jégomis ir keisti elgseną.

Būkite atsargūs naudodamiesi socialiniais tinklais: virtuali astumtis (arba jos pojūtis) lygiai taip pat gali atverti vidines žaizdas ir paveiki mūsų elgseną.

Šaltinis: R. Shankland, Ch. Andre. Aš ir mes.

Žemės ir žmonių
žaizdos

Tylioji rezistencija, arba Apie Tėvą – Paprastą Stalių

Česlovas IŠKAUSKAS

Sunku paaiškinti, kodėl prieš Tėvo dieną staiga atsirado de-gantis noras rašyti apie savo Tėvą. Gal kažkā panašaus perskaičiau, gal susapnavau (o juk ji sapnuoju dažniau negu švelnią, kiek liūdnoku veidu į mane žvelgiančią Mamat). Gal paskatino keturių dešimtmečių suaktis, kai jo ne-tekau...

Eilinis didvyriškumas

Betgi jis niekuo neypatingas: paprastas amatininkas, miestelio stalius, kitaip sakant, dailidė, visą gyvenimą, kaip ir jo tévas bei mano senelis Juozas, atidavęs staliorystei. Iš tėvų paveldėta sena sodyba panemunės miestelio pakrašty buvo ir jo gyvenimo būstas, ir meistro dirbtuvė, ir prie butelio susėdusių vyrų diskusijų klubas. Šalia jos vi-sada būdavo prievažta sausmedžių, didžiulių rastų, kartais ažuolinį, iš kurių Tėvas žmonėmis sugebėdavo padaryti duris, langus, stalus, lovas ar kitą kokį rakandą. Ant išdžiūvusių rastų savo buveinę susikurdavau ir aš. Ach, kaip būdavo malonu ap-kabinti išsilūsių kvepiantį medį!

Tas skiedrū kvapas jo dirbtuvėje kitame name noma gale mane persekioja iki šiol. Jis per asla grįsta prieangį prasiskverbdavo ir į gyvenamają pa-stato pusę ir persmelkė mano sa-monę visam laikui. Tas obliuojamų lentų kvapas gydė nuo visokių ligų, traukė prie namų ir, jeigu norite, formavo jauno žmogaus meilę savo kraštui, kurį tada suvokiau tik kaip kiema, pilną vaisių sodeli, vaizdin-gą, miškais ir upių vingiais papuoštą mažytė Visata.

Tėvas gimė sunkiu metu – 1914 metais. Daugelis karo užkluptų var-ganų žmonelių vilkstinėmis bėgo nuo fronto: vieni, praradę sudegin-tus namus, kiti bijodami kaizerio kariaunos ir pavilioti Rytų vilonių, treti tiesiog manę Rusijos platybėse rasiantys kokį nors pragyvenimo šaltinių... Lietuva tada buvo labai var-gana. Ne dažnas rado, kiti gi – pra-rado ir sveikatą, ir gyvenimą. Sep-tyniasdešimtmetei močiutei iš Ma-mos pusės, bėgant nuo fronto į Ru-sijos gilumą, pajudėjusio traukinio ratas nutraukė ranką virš alkūnės, ir aš sustinges stebėdavau, kaip ji viena ranka prilupa katilą bulvių septynių žmonių šeimai. Taip vie-narankė išsaugino keturiąs dukteris, nors pati buvo našlaitė, paauginta sulenkėjus Jono Baleišos pavarde batsiuvio...

Štai kur lietuviés moters didvy-riškumas.

Tėvas nuo septynerių gané kar-ves ir jau valdė plūgą. Nors šeimoje iš viso buvo penki broliai (du – kito), Vladui teko sunki dalia. Šlie-josi prie savo tėvo, irgi staliaus. Iš-moko medžio apdorojimo gudry-biu. Mokėsi tik du skyrius. Bet iš jo meistriškų brėžinių – kaip paga-minti apvalū stalą, sutverti spintą ar sujungti lovos dalis, sukluoti langą ar karšto vandens puode išriesti sli-džiu galus – galėjo pasimokyti ir jau-nesni...

Be didelio mokslo skaitė daug. Laisvą valandę jau sėdi su knyga. Miestelio bibliotekoje jam jau ne-rasdavo knygų. Mėgo apie keliones, gamtą, žvejybą, mat, buvo igudės žvejys, Nemune traukdavęs „rogutėmis“ (kokia tai žvejo įrangą, norin-tiems paaiškinčiau) riebusius ūsorius...

Pavasarininkai – reiškė pavasarj

Buvo aktyvus pavasarininkas. Kaip nurodo žinyrai, tai – katali-kiška, daugiausia kaimo, kultūrinė



Tėvas buvo nebolas muzikantas, 1958 m.
per šv. Kalėdas.



Tėvo vestuvės, 1938 m.

jaunimo organizacija „Pavasaris“, veikusi 1912-1940 m. Cariniai lai-kais pirmuosius slaptus būrelius sudarė skaitantieji žurnala „Pavasaris“. Šių būreliai iniciatori – kuniagai J. Totoraitis, P. Dogelis, steigjai – ateitininkai, katalikai moky-tojai. Būreliai daugiausia steigti prie slaptai veikiančių jaunimo draugijų „Žiburus“, „Žagro“ ir M. Valančiaus „Lietuvių katalikų blaivybės draugijos“ skyriu. Iki 1914 m. pavasarininkų būreliai veikė Marijam-pole, Miroslave, Radviliškyje, Sei-nuose, Surviliškyje, Šeduvoje, Siau-liuose, Vabalninke, Valkininkuose, Varėnoje. Karo metu pavasarininkų veikla nutrūko, o atkūrus neprikla-somybę atgijo.

Pavasarininkai turėjo būti su-sipratę katalikai, moketi taisyklin-gai kalbėti ir rašyti lietuviškai, ne-emigruoti, pirkti lietuvių parduotu-vėse, dėvēti savo darbo drabužius, mokytis lietuvių dainų, pasakų, padavimų, patarlių. Pavasarininkai švēsdavo religines šventes, dalyvau-davo rekolėcijose, rengė paskaitas apie dorovę ir auklėjimą, statė kry-zius, tvarkė apleistas kaimų kapi-naites (pirmieji émesi prižiūrėti Ne-priklausomybės kovose žuvusiųjų karių kapus), organizuodavo sporto varžybas. Beje, tikrasis pavasarininkų organizacijos nariais galėjo būti nesusituokę 15-40 metų asme-nys.

Laikraštyje „Universiteto žurnalistas“ Eglė Zubriūtė, tyrinėjusi ateitininkų ir pavasarininkų veiklą, prieš trejus metus raše, kad šios organizacijos ugdė jaunuolius patriotide dvaisia, būrė juos vienam tikslui – tévynės išsaugojimui. Pasirinkti skirtinti būdai, kurie skatino tau-kiškumą, tačiau rezultatas buvo tas-pats – puoselėta ir išsaugota lietu-vybė. Jaunas ateitininkas Tomas Pil-kiš didžiuojasi preaityje organiza-cijų narių padarytais darbais: „Šių žmonių indėlis – laisva Lietuva. Tarpukariu jie nesitikėjo, kad jų lauks tokie išbandymai, bet, atėjus laikui, jų širdys nesudrebėjo“.

Tėvas išėjo į pavasarininkų mie-stelio kuopą, kurią globojo bažnyčia. Dabar žvelgiu į tą laiką keliaus-dešimties pavasarininkų nuotrauką, darytą kokiais 1934 m. Kas jি skatino tokiai veiklai? Mano klasės bičiulis Justinas Adomaitis, 2002 m. para-še knygą apie miestelį (2019 m. išėjo solidesnis šio autorius leidinys „Abipus Peršekės“) pasakoja, jog visi penki broliai aktyviai daly-vavo miestelio bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje. Vladas buvo veiklus pavasarininkų or-ganizacijoje.

Tėvas nedaug pasakodavo apie savo gyvenimą ir ši laikotarpį. Ma-

tyt, joje jis turėjo dar ir tokią užduotį: stalius dirbdavo medinius kryžius. Pastatytų parapijos kapinėse už upelio jų buvo nemažai, dar ir mano laikais. Daugelis jų buvo nemokami, nes taip pasitarnaudavo bažnyčiai ir pavasarininkams.

**Lietuvos kareivis
ir ne jo karas**

Paskui tėvas išėjo į Lietuvos ka-riuomenę. Turiu išleistuvį nuo-trauką, darytą 1935 m. Tos išleistuvės, rašo J. Adomaitis, buvo jisimintinos. „Vyko specialios pamaldos bažnyčioje, kunigas Juozapas Ru-daitis sakė pamokslą, paskui pa-rapijos salėje visi susirinko pokal-biamis ir linkėjimams bei bendrai nuotraukai. Pavasarininkų vadovas Juozas Dranginis prieš 17 metų pri-siminė, kad po iškilmingos dalias jaunimas dainavo, fotografas vi-sentoriuje. Merginos būsimam kai-riui į atląpą išsegė rudenių jurgina...“ – raše autorius.

Tarnavo artilerijos pulke prie Mariampolės ir Kauno. Didžiuo-juosi savo Tėvą: nuotraukose, ar prie pabūklo, ar pulko valgykloje, jis pasitempės, uniforma tarsi nu-lieta, vyrai jau subrendę, žvalūs, pe-čiuiti. Pasakodavo, kaip gausiai kareivius maitino: sviestas, sūris, mė-sa, bulvės, kiaušiniai – viskas, ką tuo metu valgė geri ūkininkai, kurie ir tiekdavo maisto produktus Lietu-vos kariuomenei.

Grįžęs 1938 m. vedė jauną še-sioliukmetę Mariją iš neturtingos še-imos, kurioje, be mano būsimos Ma-mos, buvo dar keturių panelės. Iki vestuvės mergina tarnavo pas vietinių žydą: skalbdavo, atlkdavo kitus na-mų ruošas darbus, gamindavo valgį, prižiūrėjo vaikus ir senukus. Pramo-ko keletą jų kalbos žodžių. Mama sakydavo: tie žyda man buvo geri...

Miestelyje jų buvo nemažai. Štai 1923 m. sausio 1 d. iš 4739 gyventoju žydu buvo 567, t.y. apie 9-oji da-lis. Tėvai pasakodavo, kad su žydais sugyvendavo puikiai. Tiesa, kartais apsaukdamo žydus negražiai, pa-sakodavo, jog jie su macomis ge-riantys vaikų kraują, išgauntą ride-nant vinių prikaltą statinę, ir viso-kius niekus. Tačiau pogromu prieš juos nebūdavo.

Karas pro miestelį praslinko ra-mai. Frontas vieną savaitę nugriaudėjo į Rytus, kitą – į Vakarus. Bai-giantis karui Tėvas sodeley iškasė bunkerį, kur, abipus Nemuno griaudint pabūklams, visi suljšdavo. Ten priglaudė ir kaimyną Simanaityj, ku-ris dar buvo nespėjės pasistatyti savo namo. Vienintelis pavojuj kilo Ma-mai: verdant valgį, į krosnies „kaka-tą“ caktelejo paklydusi kulka. Vos keli centimetrai virš galvos...

**Pokaris laužė
ir „neutralius“...**

Bet štai sugrįžus „išvaduoto-jams“ tų pavojų žymiai padaugėjo. Nu 1944 m. vasaros Tėvas buvo piverstas slapstytis nuo sovietinės karinės tarnybos. Ateina dienai švin-tant miestelio igaliotinis, tikėda-masis užtiktis Tėvą namuose, ir tardo Mamę: kur Vladas, kada grīš, kodėl nežinai, kodėl nejeiteiki kvietimo at-vykti... Paskui pakelia trimetį vy-riausiajį broli, tardo šitą...

O Tėvas į artimiausius kaimus – neva dirbt, bet dažnaiusiai kažkur slėpasi, kol šauktinių mobilizacijos bangą prieais. Turbūt sovietinėje val-džioje vyrai turejo savo informacijos saltinius...

Vis dėlto iki karo pabaigos li-kuks kokiai savaitei, ir vyrams jau ne-sitikint, kad juos sučiuips, Tėvą su-gavo. 1945 m. gegužės pradžioje jis buvo išvežtas į Europon nutolusią fronto liniją. Kaip kaimiečiui, jam dvi savaites Vengrijoje užnugary te-ko vežimi vežioti maisto produk-tus. Netrukus sugrįžo. Sovietai mė-gino šią tarnybą panaudoti propa-gandiniai tikslais: va, girdi, pa-prastas lietuvis mušę prieš... Tėvą Pergalės Švenčių progą kviesdavo į minėjamą vykdomajame komite, bet šis neidavo. Kartą dovaną už „tarnybą“ – raudoną albumą – jam atneše į namus. Iki šiol jis guli tu-čias...

Kadangi Tėvo troba buvo mies-telio pakrašty, iš jų užsukdavo ir „miš-kiniai“, ir stribai. Tėvas itin nepri-jautė né vieniams, tačiau iš lietuvišku „liaudies gynėjų“ vis juokesi: suplyšę, apdriske, girtuokliai, o net nežino, už ką kariauja... Nekaiplati-leipdavo ir apie gretimai gyvenantį broli Vincą, taip pat stalių, kuris iš-kart po karo sutiko dirbtį apylinkės pyliau surinkę. Sako, kad įtikyt valdziai, lange net Stalino portretą buvo išsidėjęs...

Kaip ir dažna lietuvių šeima, už savo „neutralumą“ taip pat teko su-mokėti lageriais. Tėvas buvo geras muzikantas, gražiai grieždavo ar-monika, tad dažnai kviesdavo į kai-mo linksmybes, vestuvės. Vienose tokiose vestuvėse Puzonių kaimے, už Nemuno, vestuviniukai žarste-kliai nudobė itin uolų miestelio stribą. Nors Tėvas buvo tik už kluono sar-gyboje, kad kas nors egzekucijos ne-užtiktų, po trumpo teismo gavo aš-tuonierių metus sunkiųjų darbų la-gerio.

Kalėjo Kazelsky, netoli Mask-vos. Aš giminau, kai Tėvo jau nebuvo. O grįžo jis amnestuotas po to, kai 1953 m. mirė Stalinas. Iki šiol išli-kęs baisus vaizdas: pubudina mane nakti kažkokis apželės, išsekės vyras ir, palinkęs virš lovos, sako: aš gi tavos Tėvas... Mama sakė, ilgai kly-kiavau...

Tiesa, jai tie treji metai be duon-davio buvo vargo metai. Tris vaikai, močiutė be rankos, o sovietinė val-džia jos prieš šeimai malonių nedalijo... Eina vyriausiasis brolis per buvusio aerodromo plynę pas ūki-ninką pieno, šalta, gūdi žiema, ran-kos užgrumba, sysioti užsinorejės net klynio atsisegti nespėja, ir viskas prisala...

Paskui gyvenimas lyg ir susily-gino, susiklostė: geras meistras buvo visur paklausus, Mama irgi éme versti „bizniu“. supirkdavo vilnų ir veždavo į Kauną. Bet valdžia tai vertino kaip spekuliaciją, ir netrukus verslas baigėsi. O iš aštuonių arą pasodybiniu sklypo daug nau-dos neišsunksi...

Tylisis pasipriešinimas

Sis pasakojimas ne apie koki žy-mu veikėja, uolų kovotojų už laisvę ar antisovietinį aktyvistą. Tėvas bu-vo paprastas tarnautojas, puikus medžio ir statybų meistras, geras muzikantas ir žvejys, ypač megdavęs skaityti knygas, kartu su vyrais juok-davęsis iš sovietinių vadovų bu-kumo, tačiau vengdavęs viešai pasa-koti apie savo gyvenimo sunkumus, nes tai galėjo pakankti jo vaikams – trims sūnumams, iš kurių šiandien esu telikę vienas... Tokį buvo daugu-mas Tylioji rezistencija.

Tėvas išėjo vos 64-eriu, Mama – 56-eriu, vidurinysis brolis – 35-eriu. Taigi.

Ir vis dėlto, kodėl apie Jį rašau? Nemažai pasakojama apie iškilius tautos žmones, didvyrius, laisvės kovotojus, disidentus, vadus. Slovė jiems. O mano atminky – gyvas Tė-vo, eilinio, darbštus, paprasto Lietuvos vyro, paveikslas. Ar dėl to jis mažiau nusipelnęs? Ar ne tokie išlaikė sovietinius retežius, ar ne jų gilumoje radosi tylus pasiprie-šinimas okupacinei sistemai?

Ableiskit – neatsakysiu. Nesenai savo jausmą išreiškiau eilémis...

*Labas rytas, mano Tėve,
Koks Tu senas, Dieve Dieve,
Koks Tu tikras, netaisytas,
Kietas skirpstas už sodelio,
Jau seniai Tu ant kinkelio,
Už išdžiūvusio upelio,
Bet sruvena Tavo kelias
Manimi lyg ilgesys...*

*Labas rytas, mano Tėve,
Rankos sunkios ant varstoto,
Kvepia skiedros plaukuose,
Kad nors kiek dar pakilotum
Obelin sunkion mane...*

*Per anksti šaukei jį, Dieve,
Per anksti. Nesūliau
Jo grubiam delne,
Dar ne.*

Labas rytas, mano Tėve.

Katarakta – liga, kelianti pavoju regėjimui

Akies lęšiukas savo funkcijas atlieka gerai tik tada, kai jis yra skaidrus, tačiau yra tokų akių ligų, kurios trukdo lęšiukui tinkamai funkcionuoti. Viena iš jų – katarakta. Kas tai per liga? Kada reikėtų susirūpinti? Kaip gydyti kataraktą?

Katarakta – kokia tai liga?

Katarakta – akių liga, kai akies viduje esantis lęšiukas drumstėja. Pradinėse stadijose katarakta gali nesukelti regėjimo problemų, tačiau su metais drumstys ryškėja, plečiasi, kas lemia palaipsniui blegantį regėjimą. Sergant katarakta silpnėja matymo ryšumas, vaizdai tampa išplaukė, matomi tarsi žūrint pro rūką. Drumstédamas lęšiukas iškraipo spalvas, dingsta kontрастinis matymas. Kad ir kokius akinius žmogus užsidėtų matymas nepagerėja. Ligai progresuoja regėjimas silpnėja, atskiriama tik šviesa nuo tamso ar visiškai apankama.

Kada reikėtų kreiptis i specialistą?

Pastebėjus palaipsniui silpsanti regėjimą, lęšiuko drumstims pradėjus trukdyti pilnaverčiam gyvenimui, darbinių veiklai – reikėtų nedelst ir kreiptis i specialistą.



Kaip katarakta gydoma?

Vienintelis kataraktos gydymo būdas – operacija: sudrumstėjusi lęšiuką pakeičiant dirbtiniu. Naudojant šiuolaikišką mikrochirurginę įrangą – fakoemulsifikasiatorių – akijoje pro 2–3 mm dydžio pjūvi išsiurbiamas sudrumstėjęs lęšiukas ir vietoj jo implantuojamas dirbtinis. Kataraktos operacija yra nesausminga procedūra, dažniausiai atliekama naudojant vietinę nejautrą. Operacija trunka apie 30 minučių, po operacijos nereikalingas stacionarus gydymas, pacientai gali vykti namo.

Ar delsimas turi įtakos operacijos rezultatams?

Pastebėjus pirmuosius ligos požymius rekomenduojama iškart kreiptis į gydytoją. Katarakta gydoma daug sėkmingiau jos pradinėje stadijoje, kol dar nėra ryškių pakitimų. Subrendusios kataraktos operacija – techniškai sudetingesnė, padidėja pooperacinių komplikacijų rizika, regėjimas atsistato per ilgesnį laikumą.

kotarp. Be to, kataraktai programuojant, gali padidėti akispūdis, rizikuojama susirgti glaukoma – liga, nuo kurios apakus, regėjimo sugrąžinti nebeįmanoma.

I ką reikėtų atkreipti dėmesį ruošiantis kataraktos operacijai ir kokių rezultatų galima tikėtis?

Sékminges operacijos rezultatas priklauso nuo daugelio veiksnių: naudojamos mikrochirurginės įrangos, pasirinkto lęšiuko kokybės, kataraktos stadijos, gydytojo meistriškumo. Jeigu nėra kitų akies, sisteminų ligų ar operacijos komplikacijų, tai staigus regėjimo pagerejimas pastebimas pirmomis dienomis po operacijos, tačiau galutiniam nusistovėjimui gali prireikti ir keleto savaičių. Svarbu, kad pacientai laiku atkreiptų dėmesį į pirminius ligos požymius, neleistų kataraktai progresuoti iki aklumo.

Smegenys sukurtos, kad judėtume

(Atkelta iš 4 p.)

Ar tikrai naudojame tik 10 proc. smegenų? Mitas. Smegenyse nuolat vyksta elektrinis aktyvumas ir nuolat vartojamas pagrindinis kuras – gliukozė ir deguonis. Jos sunauja net 20 proc. viso kūno sunaujamos energijos, nors pačios sudaro tik 2 proc. kūno svorio. Jei 90 proc. smegenys būtų nenaudojamos, tai evoliucijos pozūriu reikštų neįsivaizduojamą išteklių švaistymą, ir gamtoje tai negalėjo likti nepastebėta.

Organizmas turi streso sistemą, kuri atlieka tam tikrą būtiną funkciją. Per milijonus metų trukusių evoliucijų yra išlikę galungi biologiniai mechanizmai – kautis arba bėgti. Kilus stresinei situacijai – padidėjus hormono kortizolio lygiui, kūnas ir smegenys įsiempia kaip styla ir akimirksniu reaguoja į mažiausius pokyčius. Tad stresas mus sustiprina ir padaeda susikaupti, atlikti veiksmus, būtinus tai akimirkai, bet kai kurių žmonių reakcija būna pernelysti ir net nevaldoma.

Streso variklis – migdolinis kūnas (smilkiniėje dalyje esanti migdolo dydžio smegenų dalis). Jis svarbus, nes labiausiai didina galimybes išgyventi, tai yra praneša, kai situacija pavojinga, kad galėtume pasipustyt padus arba šokti ir nugalėti priesą. O stresą slopinantis stabdis slypi atminties centre – hipokampe, kuris neleidžia pernelyg audringai reaguoti. Migdolinis kūnas ir hipokampus visą laiką traukia virę kiekvienas į save, todėl, normaliu atveju tarp jų yra pusiausvyra: vienas spaudžia greičio, o kitas stabdzio pedalą.

Kodėl toks svarbus kortizolio lygis mūsų organizmu? Kaip viskas vyksta? Mažėjant migdolinio kūno aktyvumui, krinta kortizolio lygis. Organizmas sudeda ginklus, nebesirengia kovai ir pasijuntame ramesni. Patekus į avarią, didelis kortizolio lygis yra gerai, nes reikia daug energijos „kautis arba bėgti“, bet ne ilga laiką (kai ši būsena užsitema mėnesį, metus). Tada jis tampa it nuodas smegenų lastelėms hipokampe – nuo per didelio jo kiekiejo lastelės gali žūti, gali susitraukti hipokampas, ir nuo viso to gali suprasteti atmintis, orientavimasis erdvėje. Per ilgai ve-

kiantis streso variklis išvargina streso sistemos stabdį ir streso sistema tam-pa nebevaldoma. Ką daryti?

Norint geriau valyti stresą – riboti kortizolio poveikį smegenims. Būtina sportuoti, nes treniruotas kūnas geriau susidoroja su stresu. Kaip tai vyksta? Aktyviai judant kortizolio lygis padidėja, nes treniruotės organizmui yra tam tikros formos stresas. Kodėl? Kad galėtų tinkamai organizmas veikti, raumenims reikia daug energijos ir deguonies, todėl širdis ima sparčiau plakti, nes reikia perpumpuoti daugiau kraugo, padažnėja pulsas, pakyla kraujospūdis. Toks kortizolio poveikis yra būtinas, bet po sportavimo organizmu nebereikia streso antplūdžio, ir kortizolio lygis kas kartą vis mažėja. Reguliarus fizinius aktyvumus įsmoko organizmą ne taip stipriai reaguoti į stresą, ji valyti, ir tai yra pats geriausias vaistas **nuo streso**.

Kur stresas, ten ir nerimas šalia. Šiandien stresas ir nerimas kamuojasi ir vaikus, ir suaugusiuosius. Todėl ne reikia numotis ranka ir į atspalaidavimo, meditacijos, sąmoningo dėmesinguo ar jogos praktikas. Vis dėlto, jeigu reikėtų rinktis tarp atspalaidavimo ir fizinių treniruočių, patarosios neabejotinai naudingesnės. Nesportuojančių prarandamas pats efektyviausias kovos su stresu ir nerimo irankis. Nuvykite nerimą judėdami! Geriausias vaistas – vaikščioti! O tai mes visi galime!

Smegenys sukurtos, kad judėtume, ir tai darant tikrai jos veikia geriau! Jos vis dar gyvena laukinėje gamtoje – savanoje... ir joms nerūpi, kad pasaulis jau nebe tokis, kokiams jos buvo pritaikyti. Smegenims geriau, jei gyvensime judėdami panasiu kaip tais laikais. Todėl judėti, fiziskai treniruotis yra patikimas būdas gerinti protinius gebėjimus, atmintį, kūrybingumą ir atsparumą stresui. O tada ir gyvensime sveikai, laimingai ir ilgai...

„Esu fiziskai aktyvus; vaikštau ir bėgioju bent keturias valandas per dieną. Tai padeda kūnui ir protui nesustingti“, – sako 105 metų supaukės F. Singhas.

Šaltinis: Psychiatras A. Hansen.
Treniruokite smegenis.

Modernios ir saugios operacijos.

Akių chirurgijos centre operacijos atliekamos pasitelkiant gydytojų meistriškumą bei naujas technologijas. Kataraktą operuoja savo srities profesionalas – gyd. Saulius Ačas. Tai aukščiausios kvalifikacijos specialistas, kuriam kataraktos operacija – kasdienybė. Akių chirurgijos centre dirbantys gydytojai aprūpinti modernia diagnostine ir operacine įranga, kokybiškos priemonės, profesionali patyrusiai specialistų komanda padės pasiekti puikių rezultatų. Registracijos telefonu (8 37) 750 805. www.akiuchirurgija.lt



Palma PUGAČIAUSKAITĖ

Prienų turguje

„Gyvenimas trumpas – imkite iš jo viską“...

Kai ankstų ryčių aplink turgų keletą ratų išlėtu su automobiliais suko kraštiečiai, nesurasdami vietas, kur sustoti, taip netiketai ir susitikome, kai kiek vėliau mašinai vietai užleido kita, netoli ūkinį gyvūnų turgovietės. Jaunimas greitai išlipo, sakė skubantys gėlių, žvakų ir vištų pirkti. Mašinoje likusi senolė, kuri netrukus pasitikus 94-ajai savo gyvenimo vasarą, ranka pamohojo, pakvietė arčiau. „Tik nefilmuo manė, jau labai negraži, sena, jau man mirt laikas, o Dievas neima, turgų gal paskutinį kartą matau, vajė, kiek daug žmonių taip anksti, ir ką jie čia visi perka, – pasikalbėti labai norėjo ji, akys gražiai švytėjo šypsena kaip kadas. „Gyvenimas trumpas, imkite, vaikeliai, iš jo viską, rieškučiomis, pilnom saujom – labai greitai viskas praėina“, – patarei ji, paantrinusi, kad aplankys visus kapelius gal paskutinį kartą. Taigi tegu dar šimtą metų gegutę skaičiuos šiai močiutei. Anūkai džiaugėsi, sakydami, kad ir su lazdele, bet vištų kiaušinius dar surenka. O dešimt vištų kiaušinių kainavo nuo 1,20 euro. Buvo ir brangesniu – po 1,50 euro. Buvo galima jau ir šviežio

medaus paskanauti. Pusė litro stiklainis kainavo 4,50–5 eurus. Užklausta viena pirkėja, buvusi bitininkė, sakė, kad pagal tai, ką ji mato, pasižiūrėjusi į liepu medžius, liepinio – vasaros medaus turėtų būti daugiau nei pavasario. Jau nuperkamos „prašesi“ ir pirmosios braškės. Kilogramas lietuviškų braškių kainavo 6 eurus, o importinių – 3 eurus. Šviežių bulvių kilogramą, kurios taip pat nepanašios į pirmąjį lietuviškas, kainavo 1,80 euro ir daugiau, pomidorų – apie 6 eurus, obuolių – 0,80–1 euro. Kilogramą špinatą augintojos siūlė už 5 eurus, svogūnų laiškų – už 3 eurus, šviežių burokelių galvučių su lapkočiais ryšelinis kainavo 1,80 euro, virtų burokelių kilogramas – taip pat vieną euro. Pernykštį morkų kilogramas kainavo 0,80 euro, svogūnų – 0,80 euro, bulvių – 0,20–0,30 euro, stiklinė gražių pupelių kainavo 0,70 euro.

Žmonių buvo pilnos abi turgovietės. Dauguma iš turgo važiavo į Prienų ir kitas rajono kapines lankytį bei tvarkyti kapų, uždėgti amžinosis atminties ugnelių...



Birštoniečiai Jūratė ir Edvinas Tėvo dienos ryta rinkosi gražių gėlių, pirko žvairių daigų.

ninkai iprastomis kainomis prekiavo grūdais, sakė po jų dangumi nieko naujo, o gyvuliuukų turgoje karaliavo daugiausia vištų ir triušai. Buvo galima „pakalbinti“ balandžius.

Per kamiausios ir šeštadienio, ir sekmacių dieną turguose prekės buvo įvairios gėlės bei daržovės ir gėlių daigai, dekoratyviniai augalai. Buvo matyti pirkėjų, nešinių išsigijus triumerį, dviratį, hamaką, kiti krovėsi į mašiną lauko baldų padėvėtą komplektą.

Rodos, jog karantino kaip nebūta. Dauguma iš turgo važiavo į Prienų ir kitas rajono kapines lankytį bei tvarkyti kapų, uždėgti amžinosis atminties ugnelių...

„Prienų turguje perkis, savo kraštą tu remi!!!“

Nusikaltimai Nelaimės

Smurtas. Birželio 4 d. apie 12 val. 20 min. moters, g. 1984 m., namuose Prienų r. prieš ją smurtavo buvęs sugyventinis, g. 2000 m. Vyros buvo sulaikytas ir uždarytas į Alytaus AVPK ilgalaikio sulaikymo patalpas.

Birželio 6 d. apie 16 val. 30 min. Prienų r., Skriaudžių k., namuose, žodinio konflikto metu neblaivu (2.10 prom. alkoholio) moteris (g. 1955 m.) smurtavo prięs neblaivu (2.33 prom. alkoholio) sutuoktinį (g. 1955 m.) ir dukrą (g. 1987 m.). Itariamojo buvo sulaikyta ir uždaryta į ilgalaikio sulaikymo patalpą.

Vairavo neblaivūs vairuotojai. Birželio 5 d. apie 16 val. 5 min. Prienuose buvo sustabdytas automobilis, kurį vairavo neblaivu 1991 m. g. prieniekė. 16 val. 12 min. jai nustatytas 3.40 prom. girtumas, antrui tikrinimui nustatytas 2.93 prom. girtumas.

Birželio 6 d. apie 13 val. 20 min. Prienuose, Vilniaus g., patikrinimui sustabdžius automobilį „Audi A6“, paaikiškė, kad jis vairavo neblaivus (2.32 prom. alkoholio) vyras (g. 1975 m.). Išykius tūriamas.

Gaisrai. Birželio 6 d. 16 val. 7 min. Jiezno seniūnijoje, Padriežiškių kaime, užgesinta prie kapinių degusi sukrauta žolė.

Birželio 6 d. 22:40 val. gautas pranešimas, kad Prienų r. sav., Stakliškių sen., Gripiškių k., Ežero g., dege lauko tualetas, užsidegė ūkinis pastatas. Gaisrą užgesino savininkas. Apdegė 1,5x1,5 m dydžio lauko tualetas, nudege tualeto stogas, apdegė apie 1 m² ūkinio pastato stogo skliauto.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK ir Kauno PGV pirmines informacijas



Amžinajį atilsj...

Liūdesio ir skausmo valandą nuoširdžiai užjaučiamie Aureliją KLEIZIENĘ, jos šeimą ir artimuosius, mirus mylimam Tėveliui.

Kaimynai: Magdutė, Vytautas, Genovaitė,
Z. ir A. Ulinauskai

**SKEBLIAMAS PATALPŲ ADMINISTRACINIAME PASTATE
BIRŠTONE, BIRŠTONO G. 14, KURIŲ BENDRAS PLOTAS –
29,58 KV. METRO, 2021 M. LIEPOS 20 D. 16.30 VAL.
VIĘSAS NUOMOS KONKURSAS**

Viešo nuomos konkursu būdu nuomojamos 29,58 kv. metro bendro ploto negyvenamos patalpos pastate Birštone, Birštono g. 14.

Paraiškos dalyvauti viešame nuomos konkurse pateikiamos nuo 2021 m. birželio 21 d. 9.00 val. iki 2021 m. liepos 20 d. 16.00 val.

Konkurso sąlygos skelbiamos Birštono savivaldybės interneto tinklalapyje <http://birstonas.lt/viesi-nuomas-konkursai/>

Delfi TV

programa 2021.06.10-2021.06.13

KETVIRTADIENIS

05:30 Sveika lėktė su V.Kurpiene
06:00 Ugnikalnių takais
06:30 Išlikė
07:00 Verslo švyturys
08:00 Yugo broliai: bogiausiu pasauliui automobiliu per Balkanus
08:30 Orijaus kelionės. Vedėjas Orius Gasanovas
09:00 Delfi rytas. Dienos naujienu apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė - Šiauliene
10:30 Keturių sienos
11:00 13 731 km dviračiu aplink Skandinaviją
12:00 Delfi rytas. Dienos naujienu apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė - Šiauliene
13:30 Orijaus kelionės. Vedėjas Orius Gasanovas
14:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujaviciumi
15:00 Delfi diena. Žinios
15:20 Delfi diena. Dienos tema
16:00 Delfi diena. Žinios
16:15 Delfi diena. Dienos interviu
16:35 Delfi diena. Verslo pozūtis
17:00 Delfi diena. Žinios
17:15 Delfi diena. Dienos tema
17:35 Delfi diena. Verslo pozūtis
18:00 Delfi diena. Žinios
18:35 Delfi diena. Dienos interviu
19:00 Delfi diena. Žinios
19:15 Delfi diena. Faktai ir nuomonės su A. Perednui
20:00 Šiandien kimba. Vedėjas Saulius Vigratis
21:00 Yugo broliai: bogiausiu pasauliui automobiliu per Balkanus
21:30 Spausk gazu
22:00 Automobilis už 0 Eur
23:00 Ugnikalnių takais
23:30 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujaviciumi
00:30 Delfi diena

PENKTADIENIS

05:30 Retro automobilių dirbtuvės
06:00 Ugnikalnių takais
06:30 Jos vardas MAMA
07:00 2800 km Dunojumi baidare su A. Valujaviciumi
08:00 Yugo broliai: bogiausiu pasauliui automobiliu per Balkanus
08:30 Sveiki! Su gydytoju V. Morozovu
09:00 Delfi rytas. Dienos naujienu apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė - Šiauliene
10:30 Geltonas karutis
11:00 Alfai vienas namuoje
12:00 Delfi rytas. Dienos naujienu apžvalga. Vedėjos Kristina Ciparytė ir Dalia Vaitkutė - Šiauliene
13:30 Spausk gazu
14:00 Verslo švyturys
15:00 Delfi diena. Žinios
15:20 Delfi diena. Dienos tema
16:00 Delfi diena. Žinios
16:15 Delfi diena. Dienos interviu
16:35 Delfi diena. Sveiki! Su gydytoju V. Morozovu
17:00 Delfi diena. Žinios
17:15 Delfi diena. Dienos tema
17:35 Delfi diena. Sveiki! Su gydytoju V. Morozovu
18:00 Delfi diena. Žinios
18:35 Delfi diena. Dienos interviu
19:00 Delfi diena. Žinios
19:15 Delfi diena. Krepšinio zona
20:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orius Gasanovas
20:30 Delfi premjera
21:00 Yugo broliai: bogiausiu pasauliui automobiliu per Balkanus
21:30 Jūs rintai? Savaitės apžvalga linksmai. Vedėja Kristina Pocytė
22:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orius Gasanovas
22:30 Kriminalinė zona su D. Dargiu
23:00 Ugnikalnių takais
23:30 Automobilis už 0 Eur
00:30 Delfi diena

SIŪLO DARBA

Bendrovė „Prienų vandenys“ ieško Vandentiekio ir nuotekų tinklų brigados meistro

Darbo aprašymas: • Vandens ir nuotekų tinklų eksploatacija, priežiūra, remontas; • Vadovavimas brigada;

Reikalavimai: • Darbo patirtis analogiškose pareigose arba darbo pobūdžiui atitinkantis išsilavinimas • Pageidautina remonto, avarijų likvidavimo būdų ir priemonių išmanymas; • Pageidautina vadovavimo įgūdžiai; • Teisė vairuoti transporto priemonę (B kategorija);

Įmonė siūlo: • Darbo užmokestį nuo 1315 Eur/mėn. (neatskaičius mokesčių)

Kandidatuoti iki: 2021-06-25 Gyvenimo aprašymą (CV) siūskite el. paštu: administratore@prienuvandenys.lt, tel. (8 319) 60 131.

PERKA

Įvairios prekės

Perkame įvairių markių automobilius, motociklus bei kitas transporto priemones nuo 100 iki 5000 Eur. Gali būti su defektais, po eismo įvykių. Pasuumame patys, atskaitymas ir dokumentų tvarkymas iš karto pardavimo vietoje. Tel. 8 670 04 685.

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu 8 607 67 679.

Nekilnojamasis turtas

Brangiai perku mišką, gali būti su bendrasavininkais, sutvarkau dokumentus. Tel. 8 644 55 355.

Pirkiai sodybą, žemės sklypą gražioje vietoje prie upės, ezero, miško. Tel. 8 604 73 616.

Perku žemę, mišką arba sodybą regione. Tel. 8 615 31 374.

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė brangiai perka galvijus, atskaito iš karto. Išsivežame. Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienu girdomus buliuškus ir telyčiates, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasūma patys. Tel. 8 612 34 503.

Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

Perkame žirgus ir arklius. Gyvulių pervežimas. Tel. 8 689 40 005.

PERKA

UM UTENOS MESA
BRANGIAI PERKA GALVIJUS
8 620 33544
Moka iš karto!

BRANGIAI PERKA
veršeliai ir dideliaus mésinius galvijus.
Tel. (8 634) 23551.

agaras
PERKA KARVES, BULIUS, TELYČIAS
Tel.: 8 620 25 152, 8 800 08 801
ATSKAITOME IŠ KARTO!
Pagal skerdenq ir gyvą svori. Brangiai mésinius.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kala-délémis, rastukais. Skubiai, nemo-kamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladélémis, raste-liai. Tel. 8 614 97 744.

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Montuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailylentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyties, atlie-kame santechnikos darbus, elektros instalacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. Tel. 8 600 96 399.

Šilifuojame, dedame ir lakuojame par-ketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrijame, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvoras, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. Tel. 8 620 85350.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybiš-ką juodžemį, maištą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 9 kub.m. Tel. 8 609 66 753.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujiniai vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas san-technikos medžiagas su nuolaidomis. Tel. 8 640 39 204.

Nekilnojamasis turtas

Parduoda 1,15 ha žemės ūkio paskirties žemės Veiverių sen., Prienų r. Kaina – sutartinė. Tel. 8 612 32 926.

Įvairios prekės

Parduodu garstyčių ir aliejinio ridiko séklas, tinkančias posėlio ir tarpinių pasėlių sėjai. Tel. 8 610 45 317.

PARDUODA

Parduodu geros būklės šešiatonę priekabą su dokumentais. Tel. 8 687 57 187.

Parduoda 3 m pločio pakabinamą kul-tivatorių, 3-jų korpusų plūgą, dviem vagų bulvių sodinamają (rusiška). Tel. 8 652 04 113.

PASLAUGOS

Vežame žvyrą, smėlį, skaldą, juodžemį ir kitus birius krovinius. Ekskavatoriaus paslaugos – 7 t. Tel. 8 690 66 155.

Dažome medinius namus, fasadus, stogus savo ir užsakovo medžiagomis. PATIRTIS. KOKYBĖ. Tel. 8 636 94 394.

Greitai ir kokybiškai įstatome jėdklus į kaminus. Pristatomi kaminai. Tel.: 8 634 64 490, 8 610 85 100.

Pjauname medžius, gyvatvores, tvar-kome sodybas, apleistas teritorijas. Tel. 8 626 49 049.

SIENŲ ŠILTINIMAS
1m² kaina nuo 1,40 Eur
užpildant oro tarpus Tel. 8 675 7 73 23

Automatinį skalbimo ma-šinu, el. viryklių, įndaplovio remontas, prijungimas. At-vykstame į namus. Dirbame ir savitgaliai, suteikiame garantiją. Tel. 8 645 04 370.

IVAIRŪS
leškoma žemės ūkio paskirties žemės nuomai. Tel. +370 627 99 568.

leškome 100–300 KV/M ploto sandėliavimo patalpų Prienuose ir aplink juos. Pirkimui ar ilgalaikei nuomai. Jeigu turite ką pasiūlyti, tel. 8 600 85 875.

Leidžiu nusišienauti 3 ha pievos Strielčių vietovėje (buvusi Ašmintos seniūnija). Tel. 8 652 14 656.

Prarastus dokumentus traktoriaus priekaba ROBUS R1000, registracijos Nr. 027 3297, prilausanti UAB „Citadelė Faktoringas ir lizingas“ laikyti negaliojančiais.

**BIRŽELIO 10 D.
Ketvirtadienis**

19:00 XXIX Lietuvos karšto oro balionų čempionato „Birštono taurė 2021“ skrydžiai

**BIRŽELIO 11 D.
Penktadienis**

5:30–6:30 XXIX Lietuvos karšto oro balionų čempionato „Birštono taurė 2021“ skrydžiai

12:00 Paroda „Lietuvos spaudos fotografija 2021“ (Birštono kultūros centre, Jaunimo g. 4)

19:00–20:00 XXIX Lietuvos karšto oro balionų čempionato „Birštono taurė 2021“ skrydžiai

20:00 Birštono kultūros centro meno mėgėjų kolektyvų koncertas (prie sanatorijos „Versmė“ fontano, B. Sruogos g. 9)

22:30 Kino filmų vakaras „Sidabrinės gervės“ (Miesto stadione, B. Sruogos g. 18)

**BIRŽELIO 12 D.
Sekmadienis**

5:30–6:30 XXIX Lietuvos karšto oro balionų čempionato „Birštono taurė 2021“ skrydžiai

9:00–9:30 Rytinė mankšta „Judam kartu“ (Miesto stadione, B. Sruogos g. 18)

10:00–18:00 Teniso mėgėjų vasaros sezono atidarymo turnyras „Teniso Namai.lt“ dvejetų taurei laimėti (Teniso kortuose, Kęstučio g. 14)

11:00 Pramogų-atrakcionų erdvė vaikams (Vasaros estradoje, prie Nemuno)

11:00–15:00 Kūrybinės dirbtuvės šeimoms su studija „Knygų šalis“ (prie Birštono viešosios bibliotekos, S. Dariaus ir S. Girėno g. 12)

11:00–13:00 Vaikų-jaunių futbolo turnyras (Miesto stadione, B. Sruogos g. 18)

12:00 Birštono dizaino asociacijos parodos atidarymas ir kūrybinės dirbtuvės (prie Birštono parapijos „Carito“ bendruomenės namų, Birutės g. 10A)

12:00–17:00 Lietuvos vandens motociklų čempionato „Birštono taurės“ etapas (Nemune, prie Vasaros estrados)

12:00 Kauno valstybinio lėlių teatro spektaklis visai šeimai „Žalias žalias obuoliukas“ (Savivaldybės aikštėje, Jaunimo g. 2)

13:00 Birštono meno mokyklos auklėtinų koncertas („Tulpės“ sanatorijos amfiteatre, B. Sruogos g. 35)

14:00 Profesionalaus „Mimų teatro“ linksmosios pramogos (Kurorto skveruose)

14:00 Tarptautinė odos objektų paroda „Baltų ženklai šiuolaikinėje odos dailėje“ (Kurhauzo galerijoje, B. Sruogos g. 2)

15:00 „Birštono istorijos prie arbatėlės“ – susitikimai su muziejaus ir šventinių laikotarpio personažais (prie Birštono muziejaus, Vytauto g. 9)

16:00 Kauno pučiamųjų instrumentų orkestro „Ažuolynas“ pasirodymas (Kurorto skveruose)

17:00 Geriausių dainų programa. Dalyvauja aktorius Kostas Smoriginas (vokalas) ir Andrius Balsys (klavišiniai) („Tulpės“ sanatorijos amfiteatre, B. Sruogos g. 35)

19:00 Kauno pučiamųjų instrumentų orkestro „Ažuolynas“ ir solisto Egidijaus Bavikino koncertas „Auksinės D. Dolskio dainos“ (prie sanatorijos „Versmė“ fontano, B. Sruogos g. 9)

19:00–20:00 XXIX Lietuvos karšto oro balionų čempionato „Birštono taurė 2021“ skrydžiai

21:00 Vandens motociklų paradas „Pasirinkome Birštoną“ (Nemune ties Birštonu)

21:30 Jessica Shy su grupe („Tulpės“ sanatorijos amfiteatre, B. Sruogos g. 35)

22:30 Oreivių ugnies paradas kurorto gatvėmis

23:00 Šviesos meninė instalacija ant Šv. Antano Paduviečio bažnyčios ir jos viduje. Muzikos autorius ir atlakėjo Kazimiero Likšos koncertas bažnyčioje (Birutės g. 14)

**BIRŽELIO 13 D.
Sekmadienis**

5:30–6:30 XXIX Lietuvos karšto oro balionų čempionato „Birštono taurė 2021“ skrydžiai

9:00–14:00 Lietuvos vandens motociklų čempionato „Birštono taurės“ etapas (Nemune, prie Vasaros estrados)

10:00–15:00 Teniso mėgėjų vasaros sezono atidarymo turnyras „Teniso Namai.lt“ dvejetų taurei laimėti (Teniso kortuose, Kęstučio g. 14)

10:00–16:00 Petankės dvejetų turnyras „Birštono taurei“ laimėti (Petankės aikštynė, Vytauto parke)

11:00 Birštono dizaino asociacijos kūrybinės dirbtuvės (prie Birštono parapijos „Carito“ bendruomenės namų, Birutės g. 10 A)

12:00 Tituliniai Šv. Antano atlaidai Šv. Antano Paduviečio bažnyčioje (Birutės g. 14)

13:30 Liaudiškos muzikos kapelos „Punelė“ koncertas („Tulpės“ sanatorijos amfiteatre, B. Sruogos g. 35)

Šiandien sunku patikėti: prieš kelis amžius Jiezno rūmai galėjo prilygti Versaliui ar

Jiezno dvaro rūmų maketas. V.Gusas.

(Atkelta iš 3 p.)

Jiezno dvaro žlugimas
Jiezno rūmų nykimas prasidėjo, kai jie atiteko A.M.Paco anūkui Liudvikui Mykolui Pacui (1780–1835), paskutiniams senos lietuvių didikų giminės vyriškosios lyties palikuonui. Itrauktas į teismus dėl skolų privatiems asmenims, priverstas aiškintis dėl senų giminės kreditų, netesėtų išipareigojimų dvasinėms institucijoms, 1807 m. jis turėjo palikti Jiezno dvarą cariniam eksdivizijos teismui, iš tų dvarų vydančiam išieškojimus kreditoriams.

Divizijos generolas, senato vaivada L.M.Pacas kovėsi Napoleono kariuomenėje, rėmė 1831 m. sukilimą, vadovavo sukilėlių korpusui, buvo jų laikinosios vyriausybės narys. Sukilimui pralaimėjus, Pacas pasitraukė į užsienį, mirė Izmirė, Turkijoje. O Jiezno rūmai perėjė į nepatikimas rankas, 1837 m. sudegė ir liko istorijos užmaršty.

Parengė Dalė Lazauskiene

Šypsenos – geriausia dovana!

Birželio 1-ają Šilavoto laisvalaikio salės kiemelyje po ilgo laiko pasigirdo vaikų klegesys. Po ilgai trūkusį apribojimų vaikai galėjo ir turėjo teisę švęsti. Juk birželio 1-oji – tai ir Tarptautinė vaikų gynimo diena, ir vasaros pradžia, ir vasaros skaitymo iššūkio „Vasara su knyga“ startas.



Šventėje vaikai susipažino su skaitymo akcijos salygomis, gavo saldžius priminimus, kur rasti visą informaciją. Dar daugiau saldžių linkejimų perdavė ir sveikinimo žodži tarė Šilavoto seniūnė Neringa Pikičiulingienė. Tam, kad spalvotos svajonės išspildytų, laisvalaikio salės darbuotoja Saulė Blédienė pakvietė vaikus perkelti jas ant plėvelės. Spalvingi piešiniai papuošė kiemelį ir dar šančių džiugina praeivių akis. Popietės

linksmaį dalį, t.y. aktyvius žaidimus (laikantis visų saugumo reikalavimų), vedė Socialinių paslaugų centro darbuotoja **Judita Lučkiene**.

Padūkė, lengvai pavargė, tačiau su šypsenomis vaikai išsisikirstė į namus. Smagu buvo vėl juos pamatyti, ir nors kaukės slėpė jų šypsenas, akyse spindėjo džiugesys. Ačiū, ir lauksim Jūsų grįžtant, nes šypsenos – geriausia dovana.

Šilavoto seniūnijos ir bibliotekos nuotrauka

Ar nepamiršote prenumeratos ir II šių metų pusmečiui?

„Gyvenimas“ – laikraštis Jums ir apie Jus!



Gyvenimas
REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.

El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).

Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOSES, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISÉSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskiene, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskiene (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.

Redakcijos nuomonė nebuūtinai sutampa su laiškų autoriių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikraistsgyvenimas



remia rubrikas „Kultūra: mumyse ir šalia mūsy“
(Fondo parama – 10 000 Eur.)
ir „Tai, kas išsaugina...“
(Fondo parama – 12 000 Eur.)

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spaudo. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas – 1750 egz.
Rinko, maketavio UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

